

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12CoP/37/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4121203054
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Šaligová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4121203054.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Denisy Šaligovej a sudkýň JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Renáty Pátrovičovej vo veci starostlivosti o maloleté deti W.: I., nar. XX.XX.XXXX a S., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny M. ako kolíznym opatrovníkom a o pôvodne maloleté dieťa, v súčasnosti už plnoleté dieťa: B. W., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenú Mgr. Zuzanou Gálikovou, advokátkou so sídlom Farská 33, 949 01 Nitra, deti rodičov: matky I.. V. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX/XX, XXX XX, M., zastúpenej Mgr. Zuzanou Gálikovou, advokátkou so sídlom Farská 33, 949 01 Nitra, a otca I.. T. W., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom U. Y. XXX/XA, XXX XX M., o návrhu matky na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, o odvolaní matky a otca proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 11P/38/2021-301 zo dňa 06.06.2022 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a konanie **z a s t a v u j e** .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 24P/193/2018-71 zo dňa 13.12.2018 tak, že výrokom I. zveril maloleté deti I. a S. do osobnej starostlivosti matky. Výrokom II. otca zaviazal prispievať na výživu maloletého I. výživným v sume 110 eur mesačne od 01.02.2021 a od 01.01.2022 v sume 260 eur mesačne a na maloletú S. výživným v sume 100 eur mesačne od 01.02.2021 a od 01.01.2022 v sume 220 eur mesačne, ktoré výživné je otec detí povinný platiť k rukám matky vždy do 15-teho dňa príslušného mesiaca vopred. Výrokom III. súd zaviazal otca medzičasom plnoletej B. prispievať na jej výživu výživným v sume 130 eur mesačne od 01.02.2021 a od 01.01.2022 v sume 330 eur mesačne, ktoré výživné je povinný platiť k jej rukám vždy do 15-teho dňa príslušného mesiaca vopred a vo zvyšku návrh plnoletej B. ohľadom výživného zamietol. Výrokom IV. zročné výživné pre maloletého I. za obdobie od 01.02.2021 do 31.05.2022 vo výške 1.283,34 eura, súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 50 eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku. Výrokom V. zročné výživné pre maloletú S. za obdobie od 01.02.2021 do 31.05.2022 vo výške 973,34 eura, súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 50 eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku. Výrokom VI. zročné výživné pre B. W. za obdobie od 01.02.2021 do 31.05.2022 vo výške 1.853,34 eura, súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 50 eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku k jej rukám. Výrokom VII. súd upravil stretávanie sa otca s maloletými deťmi I. a S. každý párny týždeň v príslušnom kalendárnom roku od piatku 17.00 hod. do bezprostredne nasledujúcej nedele do 17.00 hod. Výrokom VIII. a IX. matke uložil povinnosť maloleté deti na styk s otcom riadne pripraviť a v určenom čase pred miestom bydliska detí odovzdať otcovi a v určenom čase maloleté deti pred miestom bydliska detí prevziať od otca späť. Výrokom X. otcovi uložil povinnosť maloleté deti v určenom čase pred miestom bydliska detí prevziať od matky a v určenom čase

maloleté deti pred miestom bydliska detí odovzdať matke späť. O trovách konania rozhodol výrokom XI. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 25 ods. 1, 2, 3, 4, § 26, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „zákon o rodine“), § 44, § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“).

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd uviedol, že matka sa návrhom doručeným Okresnému súdu Nitra dňa 08.03.2021 domáhala zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom W.: B., nar. XX.XX.XXXX, I., nar. XX.XX.XXXX a S. nar. XX.XX.XXXX z dôvodu, že striedavá osobná starostlivosť sa kvôli zdravotnému stavu otca odo dňa XX.XX.XXXX nevykonáva.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie a na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh matky na zmenu úpravy práv a povinností k maloletým deťom bol podaný dôvodne. Čo sa týka zverenia detí do starostlivosti oboch rodičov, súd konštatoval, že striedavú osobnú starostlivosť oboch rodičov v rovnakom rozsahu nemožno od februára 2021 prakticky realizovať, a to z objektívnych príčin na strane otca. Súd vo veci napokon rozhodol tak, ako je uvedené v bode 1. tohto odôvodnenia, pričom okrem zverenia maloletých detí do starostlivosti matky, upravil aj vyživovaciu povinnosť otca a stretávanie sa otca s maloletými deťmi.

4. Proti tomuto rozsudku vo výrokoch VII., VIII., IX., X. podala v zákonnej lehote odvolanie matka navrhujúc rozsudok v napadnutej časti zmeniť tak, že styk upravený nebude a bude ponechaný na predchádzajúcu vzájomnú dohodu rodičov. Podané odvolanie odôvodnila s odkazom na ust. § 365 ods. 1 písm. f), h) CSP.

5. Proti tomuto rozsudku vo výrokoch II., III., IV., V., VI., VII. podal v zákonnej lehote odvolanie otec navrhujúc rozsudok v napadnutej časti zmeniť a výšku výživného určiť tak, aby zodpovedala skutkovému stavu zistenému v konaní pred súdom prvej inštancie a upraviť styk s maloletými deťmi tak, aby ostali zachované väzby medzi ním a deťmi. Podané odvolanie odôvodnil s odkazom na ust. § 365 ods. 1 písm. f), h) CSP a § 62 ods. 1 CMP.

6. Po podaní odvolania oznámila dňa 11.11.2022 právna zástupkyňa matky a právna zástupkyňa otca, že otec dňa XX.XX.XXXX zomrel. Túto skutočnosť preukázala právna zástupkyňa matky aj predložením úmrtného listu, vydaného matričným úradom M..

7. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP, § 2 ods. 1 CMP) skôr, než by pristúpil k vecnému preskúmaniu napadnutého rozsudku, podľa § 161 CSP skúmal, či sú dané podmienky pre ďalšie konanie vo veci, a po overení úmrtia otca napadnutý rozsudok podľa čl. 4 ods. 1, § 389 ods. 1 písm. d) a § 391 ods. 1 CSP zrušil a konanie zastavil.

8. Z obsahu spisu je zrejmé, že otec I.. T. W., nar. XX.XX.XXXX, vo vzťahu ktorému mali byť upravené rodičovské práva a povinnosti k maloletým deťom a tiež vyživovacia povinnosť k plnoletej dcére B., v priebehu odvolacieho konania dňa XX.XX.XXXX zomrel. Odvolací súd pri ďalšom postupe vychádzal z nižšie citovaných zákonných ustanovení:

9. Podľa § 161 ods. 1, 2, 3 CSP: (1) Ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). (2) Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. (3) Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý možno odstrániť, súd urobí vhodné opatrenia na jeho odstránenie. Prítom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodarí nedostatok procesnej podmienky odstrániť, súd konanie zastaví.

10. Podľa § 61 CSP procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

11. Podľa § 62 CSP, ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

12. Podľa § 63 ods. 1, 2 CSP: (1) Ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať. (2)

V konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve.

13. Podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

14. Podľa čl. 4 ods. 1 CSP ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktorá upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

15. Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. Procesnými podmienkami konania sú predpoklady, za splnenia ktorých môže súd vo veci konať a rozhodnúť. Nedostatok niektorej z podmienok konania, má za následok, že súd nevydá rozhodnutie vo veci samej. Procesné podmienky vyjadrujú predpoklady prípustnosti rozhodovania súdu vo veci samej a tak určujú zákonný rámec na reálne uplatnenie ústavného práva na súdnu ochranu. Zákon ukladá súdu povinnosť, aby v každom štádiu konania z úradnej povinnosti prihliadal na to, či nie je daný nedostatok podmienok v konaní, nečaká pritom na návrhy účastníkov, resp. strán sporu, čo však neznamená, že by im neprináležalo právo namietať v konaní nedostatok niektorej z procesných podmienok konania. Ak ide o neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, súd nemôže ďalej vo veci konať a musí konanie zastaviť. Ak ide o odstrániteľnú vadu konania spôsobenú nedostatkom procesnej podmienky, musí súd využiť všetky procesné možnosti na to, aby nedostatok procesnej podmienky odstránil.

16. Vzhľadom na úmrtie otca, ku ktorému došlo v odvolacom konaní, bolo nutné podľa § 63 ods. 1 CSP posúdiť, či má odvolací súd konanie zastaviť alebo v ňom môže pokračovať. V danom prípade charakter konania znemožňuje, aby sa v konaní pokračovalo s právnym nástupcom otca, pretože išlo práve o práva a povinnosti otca k deťom, ktoré mali byť upravené. Z dôvodu nedostatku procesnej subjektivity (za ktorú sa považuje smrť účastníka konania, keďže nie je možné ďalej pokračovať s jeho dedičmi), odvolací súd konanie podľa § 2 ods. 1 CMP a § 63 CSP zastavil a rozsudok súdu prvej inštancie podľa čl. 4 ods. 1, § 389 ods. 1 písm. d) CSP zrušil. Uvedené znenie zákona § 389 ods. 1 písm. d) CSP aplikoval odvolací súd aj napriek skutočnosti, že išlo o rozhodnutie vo veci samej. Zároveň postupoval podľa čl. 4 ods. 1 CSP, keďže výslovné ustanovenie upravujúce možnosť zrušenia rozhodnutia vo veci samej v prípade naplnenia predpokladov zakotvených v § 389 ods. 1 písm. d) CSP, v zákone absentuje; a iný dôvod obsiahnutý v ustanovení § 389 CSP, podľa ktorého je možné rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť, nebol podľa názoru odvolacieho súdu na daný prípad aplikovateľný.

17. O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

18. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).